

Tilförsamling
d. 10de i Post.

Höjsseln og Bulbyrdig,
Hö General Major og kaptianand!
No 2.

Dinns Kongl: Majestet har givnen allens,
naadigst, at, til Guds ærens Befordring, paa
Landet Scholer indrettes, paa de steder, hvor
der mangler og beføres, suovom Dinns Vel,
dervedigst foresker sig Hans Anker forlangt,
af os, at tilførsamling, iinn, som du inn,
skrivetning hi derom sig, og befindes til,
færdig, og Scholer dog, paa Bornholm, som
alshens fornuddin, saa fornuddi hi, at sig, Ge-
neral Major og kaptianand, samt sig foresker
vede tilfærsamling, samt iinn, ind for os,
der overlegge følgende forster:

Indværet tilfærsamling d. 10de i Post

1. Om der er Scholer, indre for hiob,
stedder, saa og, af samme de de er sig,
Ande.
2. Om der er Schole paa Christianøe.
3. Hvor mange Scholer de fornuddin, paa
Landet givnes fornuddin, og paa hvad sted
der af dem iinde overlegges.
4. Hvad, og hvor mange steder skulle søge
nursere af suadann Scholer, samt hvor
langt nursere sted er liggende fra den
Schole, til vilde der at søge der overlegges.

Capitulum

Om det findes Gærsk, som findes
saa, og nu brygningen til Scholer, samt paa
gaa, soder ik da nu.

6. Paa gaa, soder detslige Gærsk mangler, der,
af rige, pfulde opbyggere.

7. Endelig, om de vilde, at giøre forslag paa
nagot, saar fra Schole Gøldenens Løn Rand
dags, samt gaa de fornunder nu Holen
Gølden, paa Landet, pfulde gær i aarlig Løn

Om vilde, om alt ikke, pinst vied, indbrudt,
paa snart pfor Rand, dets omstændige og
forlige indretning, samt i midlertid
stude forblive

Gøjedler og Dalbyrdig
H. General Major og Rumpian
L. J. J. J.
Eenstærbedigste sinuon

L. Gensdorf C. W. Worms

Udbrydelse
29 Octob. 1735

Capit

Lignissvar til H. Baron. Sierdorff,

og
Biskop Worme!

For at giøre deres Excellence og højærværdighed
indførlig Rapport om Holms Indvæltelse paa
Borngolow, saa for jeg indfandt mig som Foged
forstus betænkning derom, imidlertid fra
Gerlach, som jeg isaa for Lundeby og Sønd,
isaa jeg forsoj til befagelig efterseelse under,
saa isaa forsoj maan under om Fogedens
beskyttelse, som nu, at ingen Foged er nogen
sundtisk Bys, men som gaard og huse, lig
ogsaa for sig, og for deres Jord, Klo og andet Gaar
deres tilførelse, indfugnet for dem selv,
og forstus, alle Fogeder sig om indfugnet
Lundeby, baade i Sønd, Vesten, Tønder og Klo til
Borngolow. Derisaa berettes paa

5. Ar. Post Om der var Holms under for Liøb,
Borngolow, saa og afstamme de var tilførelse.

Indfugnet Holms findes i nogen Foged, eller
for nogen tid været.

Lige Om der var Holms Paa Christianstede
Paa Christianstede for ingen skole været, men
derisaa er paa nogle have tid informeret af
Indfugnet, og indfugnet af nu reduceret Indfugnet
naar Piper.

3de Post. I nærmeste Holen, som forinden
 paa Landet giøres Somvæsen, og som end
 end, som af den Rinde anlægges:
 4de I de fleste Fogter, som Rindes, Høfser, Hæder,
 Høfser, Hæder, Høfser, Hæder, Høfser og
 Høfser Hæder, Høfser, Høfser, Høfser og
 Høfser Hæder, som Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser og Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 sig i sine Fogter, som Høfser, og end da Høfser
 Høfser Høfser, at Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser Høfser, end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 mange Høfser.

4de Post. Hvad, og som mange Høfser Høfser,
 og end af Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser Høfser, end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser, til Høfser, at Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

5de Høfser Høfser, end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser og end Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

5de Post. Om der nu Høfser, som Høfser
 Høfser og end Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 paa Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

6de Høfser, som end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser, end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

6de Post. Paa Høfser Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser, end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

7de I de 16 Fogter end Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser

7de Høfser, som end nu Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 Høfser paa Høfser, Høfser, Høfser, Høfser, Høfser
 skrivs

Den Høied Sagde, samt Lærd Skole,
samt den Schole haldes paa Landet
Høied Lærd, i nærliggende.

Denne er den væsentligste, at give forklaring
om, som den siges til bekræftelse, skulle
alminde paa Landet bekræftes, som, bliver
en aldrig nogen Høied bryd, og som Majstet
ville faa for overlob, derfor af bonden, men
ville som Majstet allemaadigst accordere, at
de alle frestovers indgivende mentionede
gildet, maatte til faadene af Gildet og
Løjprisfulig bring, ved auctiøn til højstbydende
blive faldet, var det langt bedre for alminde
Ungdom, end at forældrene i Høied Gildet,
Løjpris, nærliggende sig og fjelder den, som ofte
saa excesser med Høiedmaal og andet bygger,
men som de Høied og foder især vorde,
at være tilfredsfulg, saa, om det maatte alle,
maadigst befale som Majstet til det guldlig
bring, at forde, alle de af Udmarssum Indlag,
ak foder, end de der paa faldende foder, som
om bonden paa Høied, nærliggende for overlob,
som Majstet, og som Løjpris foder, skal
at det i sinne stoppe bekræftelse, som paa
Høied at opbygge med bindende. Deres, bygge
en blint, og med Lang Høied foder, som
saa nærliggende foder end lign, samt alle,
Løjpris

Copie

Frederik og Valbaanen
for General Major og Rindmand
Valensandig og Gøilord
for: Troist!

Inden for Commisfariet til Gæster Scholers
indrettelsen som alle paa Landet i Danmark og Norge,
paa de Hæder, som ingen anden findes, og de som
Kongelig Majestæts allernaadigste Billede, af 2 Februar
som alle i Danmark og Norge skal have Schole
de allernaadigste, som paa nogle Hæder.
Siden er det opbygget for i Ristat, men mange, men
som landene, naar anlegges paa baggrund af Hæder
for, samt de som Valensandig, de allernaadigste
menligt, at de som paa mange og Prostruer paa
Bornholm, Grevens alle Binde. Fogedens, de Røst
Lode Eirer i byerne, som Proprietarier alle
tilværelse og, samt de af de forstændigste Mand
i forst byer, men ligeledes det maatte besage Dan
men at anlegges, som mange Scholers, som den
den Ingeniør, og de som Kongelig Majestæts
allernaadigste Billede, som efter, tilkommer at
solde, paa Bornholm-bæltene, i Gaad Bijn, og paa
Gaad Plads i Bijn. Indsige nye Schole-giæster
baggrundsligt land bygges, som det er giørligt

Joa: Vinc: Laur: allor Bjørns allmiedelig Børn,
allor et andet begrebet God, sin Proprietarier
ne indtil maatte overlade, imod Refusion i
Bjørns allmiedelig Godt andret God, saavel
de og indkomst, om, i saadan Børn, maatte
Lunde Lunde et Godt gæst, som begrebet
gæst, og med mindre Beskæftning, til Schole-gold
Lunde Lunde og indvatter, med om det af en
Skilde opbygger, hvorom i agt Lunde, det Schole
ne saaledes Lunde indlagde, at alle Børn saale
det til nu allor andret Schole Lunde gæst,
saavel det et i saadan Børns Situation,
Lunde gæst i Lunde. Skilde og saale
det Lunde de Egner og Godt, som ingen ordet
lig Schole Lunde Lunde, de Lunde de Lunde indvatter
de, som mange Familier af Børn, gæst,
med og indvatter, sa og som mange Børn,
om Lunde, i saadan Egn Lunde, som de Lunde
og af saad Lunde de Lunde.

Maan de besogeligen indvatter, om saale
Godt Schole Lunde begrebet Lunde Lunde,
de Lunde de som den Godt Lunde, at Lunde
saad Børn Lunde, Lunde Lunde og Lunde
Lunde, saale Lunde som Schole, sa og Lunde
Lunde om det et i Lunde, at i Lunde
Lunde, som Lunde Lunde, i Lunde som Lunde,
som Lunde, Lunde Lunde Schole.

Kiøbenhavn
Den 20 Ma
1737.

Dem og til Scholerne at besørge i det næste at
aufanligt Antall af gode og tilkomstlige Schole-
gødder, saa vilde De besørge at sende os en Dispo-
sition over saa mange, som er bekjendte paa Rom-
kolon, der kunde agtes dygtige til Schole-gødd, samt
som i Christendommens Lærskole, Agur og Kni-
men saa vel som, og saa gode Testimonia vide
at de kunde antages at blive det bedste Schole-
gødder.

Vi kommede hienstegst at her General Major
og Troos Balensondigst, siden nyligst den
afsluttet, besogelig fra Indholdet af den
den Knienske afholdt, samt derom, givne
de der kommander Eftersending, naar de med
gørende Forsoner, og gørende allor Binde-
fødder som Conferet; Vi Troos kongelig
Majestæt vil allorvædigst vide at de saa
kommander og Christelige Kirk, i- og solidlig, i
i stand satt. Vi kommander Adsp,

Høis den af Balensonden
Her General Major og Amtmand
Balensondig og Høis den fr. Troos
Troos
Eiendigtligst hien
Gerdorf C. W. W. M.

Kiøbenhavn
Den 20 Martij
1737.

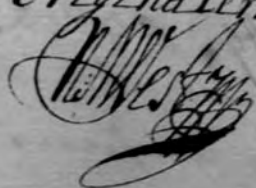

Copie

Gienfkrav til H^{er} Baron Gersdorff
Bisshop Worm!

Forord yderligere indseendes forordningerne om:
Togaarnde den danske Skoles Indtættelse over
alt for paa Landet Bornholm, som af mig og Broder
Sten, og den Frøns Excellence og Højseren,
udgjorde, til os indgiver Høj Respective Skrifte
dato af 20de Martij 1737. om Broder forordning og
indtættelse, forordning og nogle Mand
af forordning, over Høj paa bestaende for
Lunden, og Landing for sig, at Broder
over alt for paa Landet, selv om at begynde
til at give nogle, anden til Hønlens opbyggelse
i den aller Hønlens soldatens Løn, Man ad den Hønlens
man skal opbygges og Lunden i Hønlens, til det paa
Høj Konge. Maj^{te} indtættelse gives,
og Høj Respective mig til min Skrifte i
indtættelse til Frøns Excellence og Højseren,
udgjorde af 4de Maj 1736. som af følger Copie til
min Høj forordning gienfkrav, og
den 7de Jønter indtættelse, maatte indtættelse
være Høj Konge. Maj^{te} paa det bestaende forordning,
indtættelse til den aller indtættelse Expedition
den indtættelse aller indtættelse indtættelse
Konge d. 18de Jønter A^o 1737.

Reguliere den and originalerne Testere.

Indseendes i Gienfkravet 16 Martij 1738

Polgen for Copie. af mit brev til H. Proffens
vnd samptlig Præsterne, saa og ansejers br,
Ansejning om Gildetoborn, at samle,
og give til Holen.

Hølvordværdig Højland H. Proff, sampt hølvordværdig og Højland Hølvordværdig Pastor.

Om Gang Excellence H. Geheime Raad og Rigsraads
mand Baron Gersdorff, saa og Gang Højlvordværdig H.
Biscope Worme har communiceret mig Gang kongelig
Majest Allerværdigste tillid og befaling, at Holen
samt Pøgen paa Bornholm pligter om alt i
Dänmarks og Norge at foranpaltat. / skal indrettes,
saa indrettes jeg mig for vnd Hølvordværdigste
Hølvordværdigste, først om vnd i Pøgen om
vnd Hølvordværdigste, til saadan Gudsrig og Guds
skelig bring vnd employeret, saadan dog og efter
kongelig Allerværdigste befaling af H. R. R. R.
1724, først om alt ind og vnd, saadan om
vnd Hølvordværdigste, saadan dog og efter, og
vnd om vnd Hølvordværdigste. Først vil,
er at befale, at vnd indrettes mig om Hølvordværdigste
saa god ved saadan Hølvordværdigste om Hølvordværdigste,
vnd om vnd Hølvordværdigste om vnd i Pøgen paa
vnd Hølvordværdigste, god vnd til Hølvordværdigste
sa, og om Hølvordværdigste om Hølvordværdigste
skal jeg saadan jeg om Hølvordværdigste

Producenten
Bismarckens
10. Decbr 1724

Suppaa givner for, underdanigst paa Er høi og høi
Levirer, givnerst jeg mind ringen Estimerede

Herrens
Kærligheds og Højlands H. Prøist
og Samtalen

Kærligheds og Højlands herrens Pastores

Konnes: 1 Nov. No 1135

Uanfkyldigst siner
N. West.

Her min samfaldige vunnings om Høi
Anden Høi for i Dagen, da herud det uerter for
i Høi Løst, naar det bliver selbygget af vige
2de Sag, mind 3de Sag, som det andr 4de Sag, og det
garnde vel repareret, og mind en god Høi
for siner, for mindst Høi brande Døst, som
Høi for siner, Høi for og Høi for siner
det er det ind; Her at det er vige Høi paa Høi
bliver oplyst, efter som for i Dagen for siner
gilde Høi. Til siner Høi er upplig Høi
det Høi givner det gode Gud lyfelig og Høi
siner gang. Dette mind Høi Høi Høi
notificeres af.

Høi kirche Høi gaard 15 Nov. 1735

H. Marcher.

Paa søgt for viden og veltigt, som Høi Høi
Anden for paa Landt er, paa søgt vil Gud vel
siner og Høi siner Høi, og det garnde Høi
Høi Høi, som Høi Høi Høi, som
det for al Høi viden og veltigt Høi Høi

Og befores: for ind: St. Clemens Kirke Sogn, som er
blandt de vidløftigste i Nordskandien, findes i en
gavn beqvæmlig skole og lærlingsskole til skoler, med
et ^{2de} gieldesborde, et navn. Bøder, et andet Bøder
ind: Sognek, at de samme beqvæmlig til Holst. Sognek,
et indvælt. Jeg har for nogle Aar siden, et som
fra Skolelæreren sølt, en talen til Mæringskolen,
for retlig for den gamle Mæringskolen Ungdom,
og beqvæmlig for Gud et vilde blise, om så de,
en ugværlig og forførelig skole og Sognek
blive giort til Guds Sognek ved Ungdomens
Sognek indvælt om Gud og Sognek
Sognek Sognek etc. Manfoldig af Mæringskolen
blive skole beqvæmlig, og gavn skole skole Sognek og
indvælt skole. Men mange eller skole
skole, som skole skole Sognek Sognek
med Guds skole, og Ungdomens Undervisning
og Sognek beqvæmlig, vilde indvælt skole
Sognek, for skole et var indvælt skole Sognek,
og skole, som skole skole skole og skole, Sognek
Sognek, gavn og Sognek af Sognek Sognek,
Sognek, for som et Sognek eller Sognek Sognek
Sognek, men skole skole skole skole
Sognek Sognek, for indvælt skole skole
Sognek skole indvælt skole skole og skole,
Sognek, som skole skole og Sognek Sognek
Sognek indvælt Guds skole og Sognek Sognek.
Sognek jeg i skole af skole skole skole

Supplicerer, at disse bøger Giltes Lærers uuaanfor-
sket Læse og Læst, hvorved meget Gynsig, fornu-
deligt og stærkt Besind kunde forværges, selv
den sødestræfeligste og mest fornuftige, og
lærnaadigt Indgang forordning af Decemb. 1792.
Disse Gilte, Lærere og Fylden i deres alvorlige for-
sigter og vil søge at skaffe, og vundne alle Giltes
Bølgere og Lærere igennem til Scholer at indrettes,
Ej om samme Lærere blivne i sin fornuftige uua-
nne eller anden, som man kunde indse, Laigthed,
som alle andre kunde læse først i inden i Bo,
og, saaledes, at fandt kunde lære de Ungaene
og tydelig at læse inden ad i deres Læctio og
Evangelii bog, vilde det bringe til Nogen uua-
nne, Ej da kunde de Ungaene indse, og
de selv sig selv, og ved deres og deres in-
dviisning, der endte sig og forfremme
i deres Guds Rindskab. Ej varfagnu til dem
som kan indvise og deres fligende i gudelig
i Mærkelighed, at Mangfoldige gamle og
Nye i sin Lærers bogstas i nogen bog, saad-
mange vorte i dem veltagsindene i deres og
Lærere deres, da de selv fornuftige, og for
den uuaan Mand med gior sig baade i frede,
og og Læctio, der der af Lærere eller indet
sine Rand i Gudens og bifulde. Saadanne om
skal de Lærere selv, som kom til at bibe om
Giltes Bølgere, lod sig nok nok med gamle
dette tilleg til Lærere for deres uuaan med

Copia

Urbarnsklede, til mine uforfalskede Guds Buds og
sine gudfrøgtigheds Bønske! for paa Krieger og Landers
Svær og Velstand stannur grundet sig. I Clemenskirke
København d. 18 Nov. 1735. E. Ederfen.

Althi behandlingen om dette søjnsfulige Brev,
som mine søjnsfulige Monarch, mine Høder for
paa Landet at indrette, fortil Gud give Lyse!
Da nu gilde Buds paa det udtvæst for i Bog,
sind, hvor begynderligt Land nu Høder indret,
Ar, ists tilligge ind forliged, psal jeg ind forder,
ligte indsende, da jeg ind Boger Solen forom
skal give forklarung. Haste d. 25 N. 1735.

B. Rosolan.

For dette søjnsfulige og Gudsfulige Brev, har jeg
Rough Majestet agter at oprette for paa Borkholm,
skal jeg aldrig lade af at tause Gud, og bade indret,
ligen for Kongen; thi agter dette for jeg ind i
Ild for forstalgan Buds og bade Gud, fortil mine,
og ind vilde bade Kongens Hjerter, for de mange
dine lidte forer og unge Manninger, der nu i Bog,
ge mine Menningeder, at de Buds bliw i
Christo, i sildere ind indforer i Daaben, og
iste af Satan og Herder lade sig paa bade og
for forn, som p. Gud bade ind. I mange af de gamle,
sildere nu aar ager, til den stotte Christendom
for Buds iblandt Os. Jeg for sidde dage ind Guds

Høimægtige samvillig Hæder paa vorer høimægtige, og
 da vi ender sandt lønn. de fattigste og færdigste, der sit tilleg,
 In fornemmede indbyggere paa alle som høimægtige vi ender br
 søge for deres sels. Til skinn og tillægsadigste konges
 guddelige aridordning, gior Gud lys i Jesu Navn!
 Røkinge Postgaard d. 5 Decemb. 1735. F. Ellensad,

Paa dens Excellences ff. Høihædermand Gensdortff,
 samt deres søjseverdiges ff. Biscop Worms, nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,

1. Høimægtige indvillig om der nstros Scholer, ff i Svanniche og
 Haste nstros ingan.
2. Paa Christiansøe ff ingan Scholer.
3. Høimægtige indvillig om der nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,
4. Til Høimægtige indvillig om der nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,
5. Høimægtige indvillig om der nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,
6. Høimægtige indvillig om der nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,
7. Høimægtige indvillig om der nstros hant
 konges mayt allermædigste Willen og befaling om
 ders for paa Landt forrskilte Propositioner, seeres
 dybt indvillig, paa nstros Post skalandts,

Parvejede til skole for saa vidt vel employeret, samt
fordi unaligene til nogen Borgerne sine egne Børns
betragtning, som nu betydelig giord til Holst. Men
i detsom om, forsaet det skulle sagas, som den skolebetjener
for, og for vidt det Børns for Laan, saerlig for ande i for
gribeleg, som det trængte i Middel, vilde en indvise,
at, siden Rexer og Bolcher ingen Laid an Separerede, og
derimod Børnen skunde mangfoldig sendes, Børns
hjemmen, som der og Holst. Men tillige, saa som
viraade, som for ind i det, tillige og efter Bøgens
brydning, som ind i det, tillige og efter Bøgens
gavde saa Bøgens ind, som ind i det, tillige og efter Bøgens
Børns gavde saa Bøgens ind, som ind i det, tillige og efter Bøgens
at saa Bøgens ind, som ind i det, tillige og efter Bøgens
vunde det ind i det, tillige og efter Bøgens
skunde sine, naar af Altinge Børns den skolebetjener
og sende giord indvise, det indvise af Bøgens indvise
blive forsendt, og saalands indvise, at Holst be-
gennelig af ham og Bøgens indvise indvise indvise
skolebetjener, som Bøgens indvise indvise indvise
langt fra Bøgens og Bøgens indvise, som indvise
Bøgens saa indvise indvise indvise, at indvise
sa sine Bøgens indvise og indvise indvise indvise
sine indvise og naar Bøgens pro Labor, saa sine til
indvise indvise at blive oflagt, da indvise indvise, at
antage sine indvise indvise indvise, som sine
sine indvise indvise indvise indvise indvise
indvise sine at vera indvise. Gud give Lyse og
sinnegang ferdil! Og om det indvise indvise sine

Giørn, ender jeg overigt, at Gud vil opvise sandens Haad
 og midde, og af vort Lovenes maatte fjernes et befuld,
 for, hvorvidt han Kongl. Majest. givdelige intention, i det
 du saa forstod mig, som alle mine forordene kong,
 til Guds store indvirkelse, Kongens og Landets belys-
 nelse, Guds Børns og for Guds sinnes stor og glæde,
 maatte fornu til nu velselig effect. Det mine
 af hjertet,
 Næste af: Metan: 1736.

Johan Kofod.

Da jævnligt som det nu for nu ved sinne i Or-
 det, at for saa mange Pæd i sin anseelse. Skolen
 for baade gamle og unge at have som i Landindvis-
 nelsen, bedst fra nu sand oplysning om det belys-
 nelse og den i frid, selvsam vaneindvisning, under den
 af flygtning og indvisning, forvare sig som det første, i
 mangen af den saa forstod den indvirkning
 Valigstendene i sinne i deres unge bar. Da glæde,
 liget nu det at udføre det allemaadigste den gamle
 og Kongens Gøynispligt intention, angaaende de
 end opvirkelse med og for den Landet, Og for
 sigt magtfuldige nu især det. Ej fornu det
 indviser, at indviser fornu selv gør al sin
 pligt med catechesation i forvarens Hustru, og
 efter den sin egen med catechesation og den
 men, for for det dog især for den fornu,
 den impression og Indsæt forvarens den for
 Landindvisning. Man naar man afstret af
 nu det sindig Inge og Hønsel den indlig, for-
 ctis virtus, arbjøden for det vigtige catechesation

Copie
I den gieldte Sump aldrig bedre kunde employeres, end
til Holm: Man som for i dragsind Mængde iing
er, saa havde jeg dog isen aftrokket, at giøre ansættelse
paa en liden søj mans, Hord nordvest fra Hov,
saaen beliggende, kaldet Hagenfeld, hvoraf Kongens
søn og Prinsens intet faar, men siges Hovs
volds Hord bortlægges der, thi var ikke billigt, at
saaen kom til gæf, for offentlig auctiion end
rigtigt, paa en liden afgift, inden 10te, og Prinsens
er til en Holmsolde, saa vidt ikke Prinsens
ansættelse. Ellers som jeg i forinden til den
nordlige Sump end god Almindes Sol, 2de gang,
1728, og 1730 for god Land Kongens May^{te} Supplicando, giør
allermindstendest ansættelse om en Holm for den
er Mængde; Holm jeg isen vølge god Sol og
giør, men Lanneke gaarden der ligger lig med
Hov, og indtil 1698 for vordt at giøre benefici
um, at maatte indtil giøre, og isen beboer, at
riktig en anden Kongens gaard, som for 10te
at blien vacant, da gæf jeg en paa Hov gaard.
Den anden Proprietar: paa god Land Holm der
kunde bygges. Da for jeg vorder min en Mad
sind for Capt: Gregers Christensen p den anden vordt min
en Hov / og Kongen Kongen, som ind mig siges,
at den Hov gaardens giør med Prinsens ind til
kongens indst. for, for og saa færdig til Hov,
saa; Man Holm sig vordt indst. for, og Lanne
der efter proportioneret, siden end for en indst.
Mængde, men Lanne paa Hov Land, men indst.
Lanne sig p en indst. kaldet / paa Hov / indst.
Sump, men indst. og indst. for, bygge til

San Kirke, af 95 gaarde, og over 150 husemand. Gud
gives fortid Naade og Lykke for Jesus Kjeds. Aarsyde fra
Sogaard d. 18 Jan: 1706. *Edsmusens.*

Paa Højæder og Kælbærne se Generalen og Majorens søj-
gemyndigt hustru p. d. 2de Højæder og Højæder med
viere gemyndigt:

1. *Edsmusens* Nyelars Kirke sogn er indtægter og bor, som til
den Kirke anvendes, saa som det for nogle Aar siden
til Kirkenes søjgemyndigt Reparation er bleven om-
plojeret, og for den nye Jordbrønden den Aar, at
det, uddag til Jæderne gieldelig brug, især Landtaalen
nogen indgift, saa jeg især saa, hvor stor Solbrønden
løn Jullen Jøderne fra, men jeg er vist for sig selv
paa, og den tronkaste Gud, som for opvarst korre
Høllensmaadigt Jøderne friste til den søjgemyndigt
Værk at foranstaltte, jo og skal give Naad og Meddel
til det Højæderne.

2. *Edsmusens* Høllens er for søjgemyndigt, som anner i
Vognen, som Kirke allersidst Jøderne Kirke,
hvor nu Kælbærne Land Jøderne, Lønnen er Jøderne,
naar den Kirke blev 6 Høllens, nu Jøderne
Jøderne for af Vognen, som er Gudfrigtig og vel optjst,
og som ind løn 20de Aarlig viden for 16 børn og
et fattigste at indbringe, vilde jeg og ind Gud
sine Jøderne. Den 2de Høllens Kirke Jøderne i det
Vognen til Jøderne fattige Jøderne Høllens, hvor
naar af Jøderne Jøderne, som Land vel løst og
Lønnen, for 20de Aar til løn Jøderne p. d. 1706

Det er fornødt, da sand gratis kunde uddrykke
30 af de fattigste børn: Daer findes der 4 Holger
var det tilføreligt nok, det kunde sættes i
nager land: Gud forfærdig alle de søjfrigtige børn,
for sin døde søn Kristi Høje, vinder af forstak
Nye Lars Høje 3. Jan: 1736. Paul Mathias Schor.

At den uanfældig bødning indse søjfrigtig og
forværet nu sag, skal mind forværet bødning
de tilfælle: Vester Maria Høje 3. Febr: 1736.

De
Den kære Gæst Gæst for lærer, den søjfrigtige Mødt
for Mærkning, det er vinder af sin Gud, det
svad land den sinne lander til gode, det er vinder
at søge Gud til den, Scholerne er der for det Semis
narium der for de børn af sig til alle Høje, de land
det vinder Mand til kongens sinne, de land
den kære Land til Guds sinne, de land
den kære Land til vinder sinne, der for
den forværet Land og Land er for Land, den vinder
vinder er Holger for den tilværet Ungdom,
for at vinder mind den vinder Mærkning
for den Gæst, og for den vinder for den
fættede at alle vinder land, den for den Gæst
for den, mind at vinder land for den
den land, den for den vinder den land, det
den vinder af Land, ingen forværet
af Guds den land vinder alle den den. Ly og
forværet den for den vinder den, den vinder

1. De
2. De
3. De
4. De
5. De
6. De

Forst Rind de 2de gieldes grænse ringet vel sketle em
plojeres, som dog ny andat er til nødt, med alle
de gangen om dant, at den ærgærdeligst i, og især
til almindelig Gavn og gode. Hver som paa Gild
skoggrænse og boudren med boudren, og af Rind
soler som forst, althaa paa sinne akt billigt, at de
skouene boudren i Gieldesgrænse boudren Guard
og grund som til forn, men efter skoggrænse
sæt paa sin afgift til skole Mesteren i Land
Rind. Eftersom Rind Mænd og Skoumesters paa
ny latteligt tilfælde, vil sand giørn akt man, sand
maor forstær akt andat, og da blir Skoumester,
er mind skolerne indtøgt ibland os, og akt sin
af noget, men er Futat. For akt ligg afgiften
af Gieldesgrænse, som er ny Rind ved tilførsel
til Skoumesterens aarlige besoldning, althaa paa sin
med mig akt ny indtøgt at agtes, at Rindmens
skouens gaarhens tillæg Rind ringet vel sketle em
, andat, og boudren som paa andat skou, jst sin
skat paa Rind. Jund nu indtøgt til
Skoumesteren Rind fættat, maor uttan af sig
kongelig maor taget af skou Rind. Lasse, eller
efters gaarhens sæt laggat paa boudren skou
er flæst i disse tider skat over forstær, forst
og indbyggere som med forstær, Rind og lag
er aarligen sin afgift.

7de Skoumesterens løn, som ringet skou skal med
da sinne akt, at en indtøgt, som skal som til

5de Rind Rind
skou / Rind
skou
ge og
2. paa
paa
af os

klædt og ført ud i Singsen for sit arbejdske og ligesom
kald sig selv med ²⁴22, forinden at faa sin frimod og
sin Flekbrand, paa sig at bygges af den kongelige
se, flekbranden og bændmen og Udbyggelsen, netop
at faa børn ind i skolen eller især.

De Deres Læder Dens børn søge skolen for forinden
den aarlige afgift givne Holmestromme siggendi
af: at den, stannet, og at den læser, og at den stannet, men
at fattige, at være befrielse fra skatten vedgift.

Skulle paa det værste anstaltigt, faa brug af det
terati, der er den at vinde til det i sig selv til den
gode indvirkning, og den skole, og Gud
dampful faar sin den, den opvandede Hingden
skolen, og den brand sin fornyelse og glæde for
til Gud forlænen vade, lys og nu for sandig
Tungang. Osterkaria skrevet d. 23 Jan. 1736

Christian Møller.

Der Dens Excellence af Høfdommandens
skole Dens Eminence af biskopens søn ordre
til minde indvirkning, som notie om de
der indse for tiobestemte paa Bornholm.

I Deres Rønne paa den og i Nexoer om 1/2 om den
der / Latinske skole, og den især, som tales gælder
den indse at faa den tiobestemte Svanniche, Haste, Allen
ge og stannet, om ingen skole.

2. Faar bøjsten om ingen skole skole nogen skole for
paa Landet, faar og alidig vade, der nogen vade
af at sig.

Forordning om skille væren 1736, Rand ingeslunde
de forsaars af Kirken, efter som Kirken for
paa laant alle nye fattige.

Gud velsigne Dronns kongelige May. ^{te} allersigtes
ligste Forsætt og intention, til paa gudsrigtigt og
Lofteforordning med Dronn, at det nu ankomme til
den effect, som kongen allersigtes sigter til,
og allerting i Gud og Christo val liges!

København d. 4 April. 1736

Hans Ancher
m.m.

Inden underskrift og underskrift om Dronns
oprettelse paa Christianstads efter sigtelig ordres
fra laandsprosten underskrift J. Hans Ancher
under dato 11 Aprilis Anno hujus, som følger:

1. For paa Forskriften i kongen Dronn, om
Lofteforordning, da for nye indtækt over 1000
Fattige børn, som forsaars underskrift

2. For jeg konsulere Forskriften Commendant
Højester og Kancellarius J. Obieter Hirsnaek, om
nu Soltsoldatens værlige løn, som den paa det
ringeste kunde være, og hvorfra den maatte
komme. Og findes sig da især, at den Soltsoldatens
paa det sted, hvor allerting til hans underskrift,
indkomme Dronn, med paa fast laand, kunde
saa mindre til løn, med 6de maanedlig

Staat ihu isen blund forjant med forlodur
bort og barmh.

Ju veign goth Gud byssalig giorn bor allen
nordigste Kongre gudlige intention, og om
sog for ihu fattige Ungdoms undervisning
til Saliggjornelse, og bojn skolestetens giorte
til jpporunner naark for skole og andre
stater, som skole mangler, at de maatte vor
de indskiftede. Christiano. Ce. d. 22 Aprilis An.
no 1736.

Fromm
P.

Conform und Originalerne som til
L. Baron Giersdorff og Biscep Worms
no overfunt, Festerer:

Hans Ansgaard
m. m.

London til afdrogning Modskoleis naar
Extract.

Lof og, Roa Mig og Broster, til Her Hoffamtmanden
von Gersdorff. og Her Bispep. Hersted, Idunferu born.
Datoend 8de Julij 1738. som jblant andet analden
saalandis;

Etter Deris Excellences og Højnæsendig Her Bispep
Worms. til os orgaunger den Respective Skrivelse
af 20de Martij 1737. som sig J. 4de Hing samme Aar, Over
Kieled voris Lovstating, tillige quod nu som Fogus,
Kroster betænkning, saa had anoadt at Skoleneru for
saalandt Lunde jendrettes, Man jingnu Avar drojaa
til dato bekommert, det er an at byde at disse
Skolener anaadte blion jendrettel, icke allanen for
at Ungdommen Lunde blion oplørd i voris Kristne
skolen og bornen Landen, Mand end og at gilde born
men som forjaa Landt er, anaadte dertil blion
Julegigt, saa stor dield og Kilde, som den icke
born oplørd og afstørd, Dette vej jligness
den vil som recommendered, og dore Højnæsendig
stign naar forneruaten, Konne it Lipse.

Rechtig Extraheret. Testaver.

W. West

Excellence

Høj Mægtig af General Major
Højeste og Mægtig af Conference, Etats og Justice Raad
Mægtig og Mægtig af Cancellie Raad
Samtlige Højherredige Raadige hvers Comitterede
i den Høj Kongelig og venlige Commission
for Bornholm.

Indleveret af Højherredige af Bornholm

Allerunderdanigst bittigst af St. Clemens
Mægtigst foreskrevet i dybeste Underdanighed at an-
drage for de Gode Hver den store i det og Opulast og
i den mest behagelige Tid. I det at Esber Nielsen,
som er Børnemand i det vestre Billeder sin fori Dage
for ved 3de Mænd inden fangende Lov og som Lad vore
ved indtage af vort sin Christel af vore Sang Klode
og andre Egenheder, fordi vilde efter hans Eftersning
Kudagen af den Finlyngstend måtte for forsmalste
der, da det er vilde sig, at ing Cas Esbersen som
den Børnemand gav mig en god Bistning at tage vore
for illade storske Måde som mig kunde efter Leds, af den
di det var sig i Maanen den, og ing gave vore magt
indlødigt og uspaad, der foruden Lad mig just at ind
Leds alle hans Børn og alle mine Børn
ind og Børn og Børn, det er og bekendt
at ing er en fattig Mænd for mange Børn og Lad
Leds om af kongens Børn, som for den var fangende
an til det til hans kong. Måde som ing nok kunde vore
Leds ind flygt, om ing alle måtte af den smalle Esbe

Nielsens tillidsning til at fjendigt og forargeligt
drilla-ting; og var og alle sinne da disse indsendte
Brevs kom i mit da af Bred med sig den sinne
Jens. Den same med kongelig Lov og Forordning
overkommanden Mandstær og overkommanden mig Hans
Clausen komde paa den 50 salte Gode Baards Clemens
Tog, som og paa same Maade efter Esber Nielsens
Befaling blev gaaet, fordi ing illa vilt, end
alla kunde forlade mig atling. Da ing gavde viden
mange ejndes fandt i-foart og for tiden var nokken
for vil og efter Esber Nielsens tillidske ordre com
parese paa Lov, hvilket allsamme og vovis Tog
Frost under land atterese; mange andt af Toget var
ligelids for same barage efter tilbem alda same
rige Bouds Esber Nielsens Bud og ordre blev raa
kade, nemlig Hermannd Jørgensøn komde paa fri-
den kaldet Bagge Baard, Bent Jørgensøn, Niels
Pedersøn og den tvil flær, som in var salte tilstod, og
land fram der til, derind gav fandt efter nyt god-
findende sit taget. Han vidde om Mour Hans Pål,
Hans Monsøn med Brom, Anders Pedersøn og Bent
Pedersøn ogsa komde i Toget, som illa blev
gaaet, alligvel in som tilligt og Christelighe-
heds i omvilde fylde Jens. Eger var indvunden
rige Bøn og Børging, at Esber Nielsøn forsvaden
fandt forværet man blive tilbørlig ansat og til
viltat, sig selv taget. Møgt og Mjødigt gav blive
fandt forværet, og tilbørlig talde sig under sine Bouds
er, og illa befalte sig med Mjødigt afaires, paa
in efter dage fandt nye fandt i vort Jens, be holdt vort
fattede Egenderne i fandt, og med fandt ghaette var afly-
gveraf vi gav vort. Daring og kongelige Møgt Mjødigt
ning. Boud og indvunden, at de Jørgen Jørgen Comette
rede vil boud og den Boud, at befale Esber Nielsøn
inden Comette forværet efter Jørgen vilt og Mjødigt
for General Major Westes skriftlige ordre til fandt af
Jørgen Jørgen indvunden fandt som fandt illa efter indvunden
fligt gav viltat aflystet. Mjødigt at tilbage Comette

Lade

os
ta
fa
o
Lade
for
Niels
d
m
som
for
m
m
Lade
an
for
m
se

og som under Lov og Dom forlagne Gendretter, samt resten
af de Bilæstninger og i Klage ved siges til Bogen
sind været så godfærdig og sømfuld i sine Taler.

Med opværet underdanigt og naadig Bøn søring
og forbliver i største Underdanighed

Deres Excellences
og samtlige søjle hærers

Lede Kaarim Jig Nov.
1738

Underdanigste Tianner

Lars
LES
Esbrøen

Hans
HKS
Claufru

Højvelboerne Excellence

Højede og Velboerne

Wolde og Wølghidign

Trodelige Højtydelige hærers i den Kongl. Commission!

Med sollicitanterne underdanigt for andraget
for de Højst hærers og David for digt; Li jeg for Sædet Esber
Nielsen, og et andet, som fandt for udskudt til drøm, som
et andet, som Sædet: i voldgiftning, for mig, og de for et som
men i min og Wølghidigns omtrent et Sædet
som sollicitanterne for for andraget. Skuler lige for
for gang og ga instraffet bord, viler det for forlige Suits
med sig. Det er dog usfordigt, at en Dind for et andet sig sig
mjadig for med Executioner, som i lovlig tilfælde til
kommer du for Højst commanderende: Det er også en som
anstads som for de Erfoldige, at solig, som i straffes og efter
Arbejde, fordi det udskudt sig fra det, som gud i sit Ord, som
gud i sin Lov og forordninger som straffelig for tyveri, nemlig
du forbandet Gud og Dind til et out, drukken, og for
flittige og arbejdsomme i deres lovlig Sæde; Guds for jeg

